

RAVNANJE Z BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIMI KUHINJSKIMI ODPADKI IN ZELENIH VRTNIM ODPADOM

Pri opravljanju vsakdanjih aktivnosti, zadovoljevanju osebnih in skupnih potreb nastajajo t.i. biološko razgradljivi kuhinjski odpadki ter zeleni vrtni odpad. Med slednje štejemo odpadno vejevje, travo, listje, staro zemljo lončnic, rože, plevel, gnilo sadje, lesni pepel ..., medtem, ko med biološko razgradljive kuhinjske odpadke spadajo odpadki, kot so zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, jajčne lupine, kavne usedline, filter vrečke, pokvarjeni prehranski izdelki, kuhani ostanki hrane, papirnati robčki, brisače in papirnate vrečke; skratka vsi odpadki, ki se lahko razgradijo po naravni poti, s kompostiranjem.

Pogoj za uspešno ponovno uporabo ali predelavo odpadkov je njihovo ločeno zbiranje, zato je prepovedano vsakršno koli mešanje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada z drugimi komunalnimi odpadki. Cilj ločenega zbiranja biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada pa je, da se zmanjšajo celotne količine odpadkov, ki se odlagajo, še posebej pa, da se zmanjša delež biološko razgradljivih odpadkov v odloženih odpadkih, predvsem zaradi povzročanja toplogrednih plinov in neprijetnih vonjav v okolici odlagališč.

Kompost – naravno organsko gnojilo

Ločeno zbiranje biološko razgradljivih odpadkov omogoča, da jih namesto na odlagališča preusmerimo na kompostiranje, pri čemer dobimo kompost kot naravno organsko gnojilo. V skladu z določili Uredbe o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom **je prioriteto lastno kompostiranje**, šele ko povzročitelj odpadkov iz gospodinjstva nima te možnosti ali ne želi kompostirati biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov iz gospodinjstev in zelenega vrtnega odpada, **jih morajo prevzeti izvajalci obveznih občinskih gospodarskih javnih služb zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov na območju posameznih občin.**

Biološko razgradljive kuhinjske odpadke je prepovedano rezati, drobiti ali mleti ter redčiti z namenom, da se jih z odpadno vodo odvaja v kanalizacijske sisteme, greznice, nepretočne greznice ali neposredno v vode. Povzročitelji biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada morajo odpadke zbirati v vodotesnih zabojnikih ločeno od drugih odpadkov, izvajalec javne službe zbiranja pa jih mora prevzeti s specialnimi vozili, ki preprečujejo izpuščanje v okolje in ne povzročajo neprijetnih vonjav. Za zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov uporabljamo posodico, ki jo običajno hranimo v kuhinjskem elementu ali shrambi.

Kako uspešno kompostirati?

Za uspešno lastno kompostiranje je pomembno več dejavnikov: pravilna izbira kompostnika, določitev pravilne lokacije za kompostiranje, pravilno ločeno zbrani biološko razgradljivi odpadki in pravilen postopek kompostiranja.

Za postavitev hišnega kompostnika na vrtu izberemo polsenčen ali senčen prostor, zavarovan pred vetrom in lahko dostopen. Hišni kompostnik naj ima neposreden stik s tlemi in naj bo z vseh strani primerno prezračen. Kot prvo plast damo plast zdrobljenih vej, ki poskrbi za dobro zračenje od spodaj in preprečuje zastajanje vode. Za optimalen razkroj je pomembna zadostna prisotnost kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi strukturni material (veje in zeleni obrez) in vlažni nestrukturni material (trava, kuhinjski odpadki) vedno med seboj mešajo. Kuhinjske odpadke in ostanke hrane je potrebno takoj prekriti z listjem, zemljo, travo ali rahlo zagrebsti, da preprečimo neprijetne vonjave, obenem pa onemogočimo privabljanje neželenih gostov, kot so podgane ali ptiči.

V procesu razgradnje, ki poteka pri 50 - 60°C, mikroorganizmi, bakterije in glive proizvajajo humus in hranilne snovi, za kar pa potrebujejo določeno vlago. V času daljše poletne suše je priporočljivo vlaženje kompostnega kupa. Ko je hišni kompostnik poln oziroma po približno pol leta, njegovo vsebino preložimo. S tem ga prezračimo in pospešimo razkroj. Dozorel kompost presejemo s sitom z odprtiniami 15 do 20 mm, preostanek pa uporabimo za nadaljnji razkroj, kot strukturni material.

V kolikor ne kompostirate sami, tovrstne odpadke za vas prevzamemo mi!

V kolikor nimate možnosti ali želje po lastnem kompostiranju BIO odpadkov, vam kot izvajalec obvezne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki zagotavljamo prevzem in odvoz omenjenih odpadkov.

(Članek je delno povzet po Uredbi o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (Ur. list RS, št. 39/2010)).

**Vaš zbiralec odpadkov:
Čisto mesto Ptuj, d.o.o.**

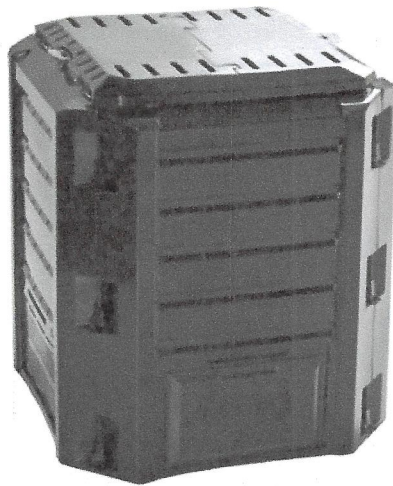
Slika 1 : Tipski zabojnik za zbiranje biološko razgradljivih odpadkov

Slika 2 : Kompostnik iz lesa

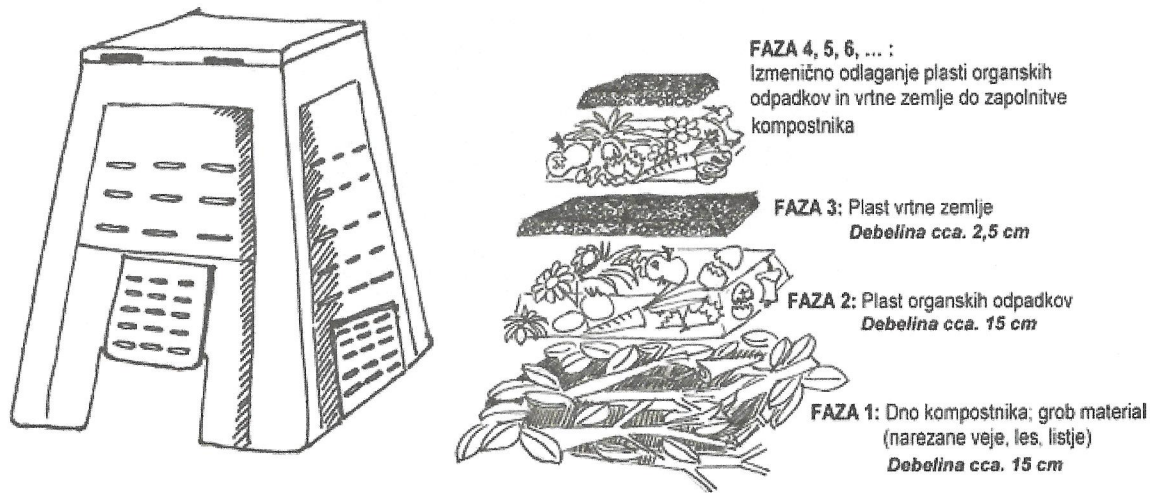

Slika 3 : Kompostnik iz kovinske žice

Slika 4 : Kompostnik iz plastike

PROCES KOMPOSTIRANJA

Slika 5 : Proces kompostiranja